

Det Europæiske Hus

NYHEDSBREV

Nr. 4

15. juli 1996

ADRESSER:

DANMARK:

Skyttemarksvej 13,
4700 Næstved.
Tlf. (+45) 55 77 47 27.
Fax (+45) 55 77 47 67.

Formand:

Alfred Dam,
Christiansvej 8,
2920 Charlottenlund.
Tlf. (+45) 39 63 43 28.
Fax. (+45) 39 63 43 15.

ALBANIEN:

Zyre e Projektit,
Shtepia Europiane,
University Hospital Center,
Tirana.
Tlf. 355 42 34703.
Fax 355 42 34632
(sund.min).

RUMÆNIEN:

The European House,
Str. Înfratirii (Siloz),
BI O, SC 1, Et 2, Ap 5,
1100 Craiova.
Tlf./fax:
0040 51 14 55 05

HJÆLP MED AT SKAFFE NYE MEDLEMMER

Det Europæiske Hus har brug for flere medlemmer til foreningen. Selvom medlemstallet har været stødt stigende, så er vi interesseret i at have kontakt til flere, og foreningen har også hårdt brug for de indtægter, som tilgår den via kontingenterne. I øjeblikket er medlemstallet på knapt 200, og målet er mindst 500 medlemmer, idet dette vil kvalificere foreningen til at modtage gaver, der er fradragsberettigede på selvangivelsen for giveren.

Derfor har bestyrelsen besluttet i august at rette henvendelse til en så stor gruppe potentielt interesserede som muligt og opfordre dem til at melde sig ind. Dette vil blive gjort ved at sende foreningens NYHEDSBREV + andet materiale om *Det Europæiske Hus* til dem. Og i september vil vi igen opfordre de, der ikke har meldt sig ind i mellemtiden, om påny at overveje medlemskab.

Ved vedtægtsændringerne på sidste generalforsamling er der givet mulighed for, at også foreninger/organisationer kan blive medlemmer af foreningen.

Til denne kampagne har *foreningen brug for medlemmernes hjælp*, og der er derfor udsendt breve til medlemmerne om at meddele foreningens forslag (navne og adresser) på personer/foreninger/organisationer, det vil være relevant at kontakte i forbindelse med medlemskampagnen. Desværre var der ikke som lovet vedlagt liste til dette brug. En sådan vedlægges derfor NYHEDSBREVET.

En ny og a'jourført brochure om *Det Europæiske Hus* er under trykning, og denne vil blive benyttet i arbejdet med at skaffe nye medlemmer.

Skulle det være muligt for dig at få nogle venner, familie eller kolleger til at melde sig ind, kan du være med at styrke foreningen. Bestyrelsen håber meget på at få en aktiv og interesseret medlemsbaggrund, og appellerer derfor alle om at hjælpe.

Alfred Dam
formand

DEMOKRATIKURSET FOR DELEGATION FRA PERM I RUSLAND

Den 16. juni rejste 11 russiske psykiatere, administratorer og politikere tilbage til Perm efter en god uges ophold i Danmark (se omtale i Nyhedsbrev nr. 2/96). I gruppen var også formanden for de tidligere politiske fanger i Perm og koordinatoren for EU's TACIS program i Perm.

Studiebesøget blev afholdt med støtte fra *Demokratifonden*. Det var organiseret af Det Europæiske Hus i samarbejde med Frederiksborg amt og gennemført med stor imødekommenhed og gæstfrihed fra en række offentlige myndigheder, institutioner og privates side.

Myndighederne i Perm ønsker at igangsætte en proces, som indebærer en reorganisering af forskellige dele af deres sociale og sundhedsmæssige system: Reorganisering af det psykiatriske og behandlingsmæssige arbejde for sindslidende og handicappede, den primære sundhedstjeneste, narko- og alkoholistbehandling samt arbejde for tidligere politiske fanger.

Programmet var tilrettelagt således, at delegationen besøgte såvel det psykiatriske hospitalssystem, distriktpsikiatriske initiativer, som pædagogisk og socialt arbejde for sindslidende. Specielt de sindslidendes forhold blev belyst i programmet, men også institutioner med andre opgaver i det danske samfund blev besøgt og drøftet.

I programmet var det yderligere sikret, at det demokratiske og administrative danske system blev gennemgået, dels ved besøg, foredrag og samtaler med politikere på lands-, amts- og kommunalt niveau, dels ved drøftelser med private foreninger og medarbejdere i offentlige og selvejende institutioner.

Der var afsat en del tid til faglige drøftelser mellem danske og russiske kolleger, men alligevel havde de faglige drøftelser en lidt tilbagetrukket rolle i programmet, hvilket nok skuffede psykiaterne lidt de første dage. Som kurset skred frem, blev drøftelserne imidlertid mere og mere holdningsprægede, og typisk vendte deltagerne uafslædt tilbage til retssikkerhedsspørgsmål som f.eks. administrativ frihedsberøvelse og patientrettigheder. Men også spørgsmål

om uddannelse af personale, samarbejdet mellem de forskellige sektorer i det offentlige system og samarbejdet mellem offentlige og private initiativer optog deltagerne meget.

Programmet var måske lidt stramt, fordi vi forsøgte at imødekomme deltagerens ønsker udover det i forvejen tilrettelagte, og hverken deltagerne eller vi ønskede at lade noget af det tilrettelagte udgå. Deltagerne var uanset det meget omfattende program særdeles aktive i samtlige programpunkter; der var en større og mere relevant diskussions- og spørgelyst, end vi har oplevet ved tilsvarende udenlandske studiebesøg.

Med henblik på igangsættelse af den ønskede udviklingsproces har *Det Europæiske Hus* efterfølgende været myndighederne i Perm behjælpelige med at udarbejde projekt- og ansøgningsmateriale til EU's TACIS program. □

JL-FONDEN STØTTER KØB AF LEJLIGHED I CRAIOVA

Som det vil være læserne af Nyhedsbrevet bekendt, er der store problemer for de forældrelose og handicappede børn og unge, der for nogle år siden slap ud af sindssygehospitalerne i Rumænien. De har i en årrække boet i LEGO-huset i Craiova, men nu, hvor de er blevet 18 år, er der risiko for, at de bliver sendt tilbage til de sindssygehospitaler eller plejehjem, de kom fra. Der eksisterer nemlig ingen rigtig lovgivning, der sikrer de unge et liv uden for institutionerne, når de ikke har familie.

I det mangeårige samarbejde med den rumænske forening *Helios Foundation* er der efterhånden etableret boliger (2 huse og 2 lejligheder) for 29 unge handicappede.

Med en bevilling på kr. 70.000 har *JL-Fonden* sikret erhvervelsen af en yderligere lejlighed for 4-6 unge, som skal flytte fra LEGO-huset. Lejligheden vil indgå i bolignetværket sammen med de øvrige boliger. I boligerne får de unge lidt social- og pædagogisk støtte i hverdagen, men primært vil de blive støttet i at komme i arbejde. □

“SFINKS”

Med støtte fra DEH udgiver albanske psykiatere et kvartalsblad “SFINKS”. Det første nummer er netop udkommet og bringer blandt andet artikler af overlæge Anastas Suli og interview med lederen af Child Development Center, Dr. Elida Cangonji. Tidsskriftet er naturligvis på albansk og redigeres af Dr. Ariel Como, der også er knyttet til DEH. På sidste side i bladet er engelsk resumé, hvorfra nedenstående er aftrykt:

Albanian Psychiatry - important passes, but still biologically oriented

Dr. Anastas Suli
Chairman of Psychiatry Service
University Hospital Center,
Tirana Albania.

Albanian Psychiatry has done important passes in the process of reconstruction of Psychiatric System. A lot of factors made it possible especially different donors and of permanent support of the Ministry. Only in that last period, have been put on the road of efficiency, The Emergency Hospital Center, and the Child Development Center, very important points in the system.

Has become the time to think strongly and proceed in a concentrated way on the Community Psychiatric System. This is one of the big priorities for the moment.”

SAMARBEJDE MED RCT

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre og Det Europæiske Hus, som begge har fået bevilget midler fra Udenrigsministeriet til arbejde i Albanien, har aftalt at afholde et fælleskursus om psykoterapi i efteråret i Tirana. Parterne dækker hver halvdelen af udgifterne, og Centret for Torturofre og de psykiatriske hospitaler i Albanien får tilsvarende rådighed over halvdelen af pladserne på kurset.

Der arbejdes p.t. på at inddrage organisationen “Centrum 45” i Holland og “Medical Foundation” i London i samarbejdet. □

TEMADAGE/KURSER

Det Europæiske Hus er så småt begyndt at arrangere temadage/kurser for på den måde også at påvirke debatten og tjene penge. Vi havde en temadag den 21. maj om “Brugerindflydelse/-afladskultur” med tidligere socialminister Aase Olesen, lektor Hans Wadskjær, Ålborg Universitet og formanden for Det amtslige Brugerråd i Storstrøms amt Martina Berntsen som indledere. Det blev en god start på denne slags arrangementer med gode indledere og en god og levende debat.

DEH vil gerne have denne slags aktiviteter lidt oftere og har planer om at gennemføre 5-10 temadage og 1-2 kurser i løbet af efteråret. Vi har allerede aftale med Johannes Møllehave den 24. september omkring emnet “Etik og moral”, og der arbejdes på en temadag med Tine Bryld omkring unge. Desuden håber foreningen at kunne gennemføre et 4-dags kursus om projektarbejde og -teknikker. Nyhedsbrevet vil bringe nærmere herom. □

HVAD MED EN LOKALGRUPPE?

De fleste medlemmer har sikkert set i Nyhedsbrevet, at *Det Europæiske Hus* efterhånden har en masse små projekter igang. Projekter, hvor vi arbejder sammen med lokale foreninger, institutioner eller andre i Rumænien, Albanien, Lithauen, Rusland o.s.v..

Disse projekter handler ofte om indsamling af ting og penge, at give information og lave arrangementer lokalt - samt meget andet. Kort sat om at gøre noget lokalt for at hjælpe globalt.

Men for at kunne løfte disse opgaver har vi brug for, at der er nogle af Jer, der vil give en hånd med og for eksempel “adoptere” et projekt i en lokalgruppe. Ligesom “Rumæniens Glemte Børn”, der står for ferieophold af rumænske børn i danske familier, eller de 3 studerende fra Haderslev Statsseminarium, der har “adopteret” den lille børneinstitution for handicappede og forældreløse børn i Calimanestigaden.

DEH's kontor har mange af sådanne små projekter liggende parat, så hvis I er en gruppe lokalt, der kunne tænke sig at gøre noget konkret, vil vi meget gerne høre fra Jer. Ring eller fax til *Det Europæiske Hus*, tlf. 55 77 47 27, fax. nr. 55 77 47 67. □

AT LÆRE VED AT GØRE !

I marts drog 3 studerende fra Haderslev Statsseminarium på studietur til Rumænien. *Det Europæiske Hus* var med til at arrangere besøget i Dolj amt, hvor de fleste af foreningens aktiviteter foregår. Hanne, Evy og Annelise besøgte mange forskellige institutioner og fik et indblik i de vilkår, børnene lever under. Deres oplevelser har nu ført til, at de vil skrive speciale om børnehjemsbørn i Rumænien. Derfor drager de igen til Craiova i oktober 1996 (uge 42 og 43).

Om projektet skriver de: "Vores projekt går ud på at gennemføre en hovedrenovering af et lille børnehjem med 10 børn i alderen 3-8 år. Desuden vil vi lave et stimulerings- og udviklingsprogram for børnene og personalet. Målet er at introducere personalet til alternative modeller og metoder, der kan være med til at udvikle institutionen, så børnene får bedre livsbetingelser."

Men gruppen vil ikke bare kigge og fortælle. De vil selv lære ved at gøre noget. Derfor er de allerede gået igang med at samle ting og penge ind til projektets gennemførelse. Der er brug for alt muligt; fra tøj til penge til nye komfurer. Og skulle der komme mere til huse, end der skal bruges til børnehjemmet i Calimanestigaden i Craiova, vil det blive brugt til et børnehjem "Casa de Copii No 2", der også mangler en masse ting.

Vil du vide mere om dette projekt eller har du mulighed for at hjælpe - eller kender du nogen, der har noget - så ring venligst til Hanne Nielson på tlf. 64 41 61 31 eller til DEH's kontor tlf. 55 77 47 27 ☐

EFTERSKOLE-PROJEKT

Det Europæiske Hus har sammen med Bindernæs Efterskole i Rødby ansøgt Demokratifonden om støtte til et efterskoleophold for 5 unge og 1 lærer fra Rumænien fra august 1996 til juni 1997.

Formålet med besøget er at introducere efterskolen som et konstruktivt element i de unges overgang fra skolen til at blive aktive samfundsborgere; både i forhold til uddannelse, arbejde og samfundslivet.

Projektet vil især fokusere på at involvere unge, der risikerer at blive marginaliserede, således at de gennem efterskoleopholdet får mulighed for at deltage i den demokratiske proces på alle områder. Resultatet af projektet vil blive et konkret modelforløb i Danmark, der kan bruges i Rumænien i forbindelse med en uddannelsesaktivitet for 1 lærer og 5 unge. ☐

ALBANSK PLAKAT

Til den afholdte konference i marts 1996 i Tirana blev der i Albanien trykt en meget smuk plakat. Den er lavet af den unge albanske kunstner Asmail Olbeshacuj fra Kunstakademiet i Tirana.

DEH har ladet et mindre antal indramme og sælger dem for kr. 350 + fragt, og den kan bestilles på foreningens kontor.

Plakaten var iøvrigt aftrykt (i farver) på Informations forside den 1. juni i forbindelse med kronik af Tine Bryld fra Tirana: I Kunsten og psykiatriens verden. ☐

KUNSTLEJREN I RUMÆNIEN

I sidste nummer af NYHEDSBREVET omtaltes planerne om afholdelse af en kunstlejr for danske og rumænske børn i Rumænien i sommeren 1996, der bl.a. skulle finansieres via auktionen over rumænske børnebilleder.

Desværre måtte de danske deltagere melde afbud på grund af tidspres, og dette er en af grundene til, at det er blevet besluttet at flytte lejren til 1997. Samtidig vil der blive givet mulighed for samtlige 7. klasser for at deltage via en tegnekonkurrence. Medio august 1996 sendes konkurrecereglene ud til de ca. 2000 skoler, og DEH håber på, at mange vil deltage.

NYHEDSBREVET vil bringe mere information om kunstlejren, men interesserede kan også kontakte Per Guldborg, Michael Olsen eller Maria Santana på tlf. 55 77 47 27. ☐

Redaktion:

Bodil Holvad, tlf./fax 54 85 95 99.